

פרשת ויקהל

קחו מאיתכם תרומה לה' (לה, ה)

בישיבת ראדין המעטירה, ישיבתו של ה"חפץ חיים", למד אברך אחד מתמיד ולמדן אולם עני מרוד.

מדי פעם היה פונה אברך זה אל ה"חפץ חיים" ומתלונן בפניו על עונו הגדול.

רבי - אמר האברך - אם יתן ה' לי עושר, אתן ממנו צדקה ביד רחבה! לאחר זמן לא רב החל האברך לעסוק במסחר זעיר, הברכה שרתה במעשה ידיו ולאחר זמן מועט הפך לגביר עצום בעל נכסים וממון.

משהתעשר, שכך לגמרי את הבטחתו הישנה, ואל זו בלבד שלא נתן אלא הפך לקמצן גדול.

לאחר שנים מספר הזדמן ה"חפץ חיים" לעירו של הגביר וזה בא להקביל את פני רבו.

רבי - אמר העשיר - לוקה אני במידת הקמצנות, ידי סגורה וקפוצה במנעול ובריוח ואין אני יכול לתת מאומה... מה אעשה?! אמשול לך משל - אמר ה"חפץ חיים" - למה הדבר דומה? לכפרי אחד שבא אל החנווני וביקש לקנות קמח ברובל אחד.

הטרח את עצמך - אמר החנווני - ומלא לך קמח בשק שהבאת עמך.

כאשר שמע האיכר כי יכול לקחת בעצמו הזדרז ולקח שק גדול ומילא בו קמח מלא השק... לבסוף ניגש אל החנווני ונתן לו רובל אחד...

ידידי הטוב - אמר החנווני - מלאת לך שק גדול והנה משלם אתה לי רק רובל אחד?

נכון - ענה האיכר - ביקשתי קמח ברובל אחד ואמרת לי למלא את שקי...

אמת הדבר - ענה החנווני - אול כאשר הבאת שק גדול סבור הייתי כי אתה חוזר בך ומבקש לקנות קמח רב... ככל שמילאת יותר כן רבו אבני המשקל כנגד הקמח.

כן הוא גם הנמשל - אמר ה"חפץ חיים" - סבור היית כי תצבור עושר רב ואילו היצר הרע המסית אותך לקפוץ את ירך יישאר כמות שהיה כאשר היית עני ואביון...? אתה גדלת בעושר ונכסים וכנגדך גדל גם היצר הרע וכוחו לממדים גדולים יותר...

מקור: וקראת לשבת עונג